

alles klar 2a – gramatika

Präteritum von „sein“ und „haben“

Slovesa „sein“ a „haben“ v minulém čase préteritu

Slovesa **sein** a **haben** ve 3. os. j. č. v minulém čase préteritu přijímají stejnou formu jako v 1. os. j. č. Slovesa **sein** a **haben** používáme častěji v minulém čase préteritu než v čase perfektu.

Préteritum od „sein“

ich war	wir waren
du warst	ihr wart
er/sie/es war	sie/Sie waren

- Wart ihr schon mal in England?

Préteritum od „haben“

ich hatte	wir hatten
du hattest	ihr hattet
er/sie/es hatte	sie/Sie hatten

- Hattest du in den Ferien viel Zeit für dich?

Substantiv im Genitiv

Podstatné jméno ve 2. pádě

	Maskulinum	Femininum	Neutrum	Plural
Nominativ (wer? was?)				
1. pád (kdo? co?)	der Lehrer ein Lehrer	die Studentin eine Studentin	das Mädchen ein Mädchen	die Touristen Touristen
Genitiv (wessen?)	des Lehrers	der Studentin	des Mädchens	der Touristen
2. pád (koho? čeho?)	eines Lehrers	einer Studentin	eines Mädchens	Touristen

Ve 2. pádě (genitivu) se člen **der** a **das** mění na **des**, člen **die** na **der** a podstatná jména mužského a středního rodu přijímají koncovku **-s** nebo **-es**.

Příklady:

Hat jemand das Handy **des Lehrers** gefunden?
Auf die Anzeige **der Studentin** hat niemand reagiert.
Beschreiben Sie das Aussehen **des Mädchens**!
Im Fundbüro hat jemand die Sachen **der Touristen** abgegeben.

Přivlastňovací zájmeno a zápor **kein** přijímají ve 2. pádě j. č. koncovky neurčitého členu, ve 2. pádě mn. č. koncovky členu určitého, např.:

das Foto **eines** Freundes → das Foto **meines** Freundes
die Tasche **der** Mutter → die Tasche **deiner** Mutter

Při tvorbě 2. pádu vlastních jmen přidáváme ke jménu nebo názvu koncovku **-s**, např.:

Annas Tasche
Meiers Wohnung
Franz Kafkas Buch

Adjektivdeklination ohne Artikel

Skloňování přídavného jména bez členu – silné skloňování

	Maskulinum	Femininum	Neutrum	Plural
Nominativ	guter Kaffee	heiße Schokolade	frisches Gemüse	süße Äpfel
Genitiv	<u>guten</u> Kaffees	heiße Schokolade	<u>frischen</u> Gemüses	süße Äpfel
Dativ	gutem Kaffee	heiße Schokolade	frischem Gemüse	süße Äpfel
Akkusativ	guten Kaffee	heiße Schokolade	frisches Gemüse	süße Äpfel

Přídavná jména, kterým nepředchází člen, mají v jednotném a množném čísle koncovky **členu určitého**, kromě přídavného jména ve 2. pádě mužského a středního rodu, které má koncovku **-en**.

Adjektivdeklination nach dem unbestimmtem Artikel

Skloňování přídavného jména po neurčitém členu

	Maskulinum	Femininum	Neutrum	Plural
Nominativ	ein guter Charakter	eine schöne Frau	ein nettes Mädchen	schlanke Männer
Genitiv	eines guten Charakters	einer schönen Frau	eines netten Mädchens	schlanke Männer
Dativ	einem guten Charakter	einer schönen Frau	einem netten Mädchen	schlanke Männern
Akkusativ	einen guten Charakter	eine schöne Frau	ein nettes Mädchen	schlanke Männer

Adjektivdeklination nach dem Indefinitpronomen „kein“/„keine“ und Possessivpronomen

Skloňování přídavného jména po záporu „kein“/„keine“ a po přivlastňovacím zájmenu – smíšené skloňování

	Maskulinum	Femininum	Neutrum
Nominativ	kein/mein guter Charakter	keine/meine schöne Frau	kein/mein nettes Mädchen
Genitiv	keines/meines guten Charakters	keiner/meiner schönen Frau	kein/mein netten Mädchens
Dativ	keinem/meinem guten Charakter	keiner/meiner schönen Frau	keinem/meinem netten Mädchen
Akkusativ	keinen/meinen guten Charakter	keine/meine schöne Frau	kein/mein nettes Mädchen

	Plural
Nominativ	keine/meine neuen Markenklamotten
Genitiv	keiner/meiner neuen Markenklamotten
Dativ	keinen/meinen neuen Markenklamotten
Akkusativ	keine/meine neuen Markenklamotten

Přídavná jména po záporu **kein/keine** a **přivlastňovacím zájmenu** v č. j. se skloňují jako po členu **neurčitém**, naopak v č. mn. mají vždy koncovku **-en** (jako po členu **určitém**).

Adjektivdeklination nach dem bestimmten Artikel

Skloňování přídavného jména po určitém členu – slabé skloňování

	Maskulinum	Femininum	Neutrum
Nominativ	der alte Pulli	die schwarze Hose	das blaue Kleid
Genitiv	des alten Pullis	der schwarzen Hose	des blauen Kleides
Dativ	dem alten Pulli	der schwarzen Hose	dem blauen Kleid
Akkusativ	den alten Pulli	die schwarze Hose	das blaue Kleid

	Plural
Nominativ	die alten Klamotten
Genitiv	der alten Klamotten
Dativ	den alten Klamotten
Akkusativ	die alten Klamotten

Podle tohoto skloňování se skloňují také přídavná jména vyskytující se mj. po zájmenech **dieser/diese/dieses** (tento/tato/toto) a **jeder/jede/jedes** (každý/-á/-é) v č. j. a **alle** a **beide** v č. mn., např.:

Jeder braune Pullover kostet heute nur 19,99 Euro.

Alle karierten Hemden habe ich bei Reserved gekauft.

Dieses alte Kleid gefällt mir nicht.

Konditionalsätze

Podmínkové věty s **wenn**

1. Was soll ich machen, **wenn** ich mich erkälte, Frau Kluge?
2. **Wenn** Sie erkältet sind, bleiben Sie im Bett liegen.

Podmínková věta se může objevovat také bez spojky **wenn**. Sloveso je tehdy na prvním místě, (vedlejší) věta má pořádek slov věty tázací, např.:

Gibt es nach drei Tagen keine Besserung, **gehen** Sie zum Arzt.

Srovnej s:

Wenn es nach drei Tagen keine Besserung gibt, **gehen** Sie zum Arzt.

Finalsätze

Účelové věty

Účelové věty vyjadřují účel nebo úmysl. Odpovídají na otázky: **wozu? zu welchem Zweck?**
V příslovečných účelových větách se používá spojka **damit** nebo infinitivní konstrukce s **zu**.

Srovnej:

Ich spare, **um** im Sommer nach Österreich **zu fahren**.

Ich spare, **damit** ich im Sommer nach Österreich **fahren kann**.

Mají-li věty v souvětí **různé podmínky**, pak používáme spojku **damit**, např.:

Die Eltern arbeiten schwer, damit **ihre Kinder** es einmal besser haben.

Mají-li věty v souvětí **stejně podmínky**, pak používáme spojku **damit** nebo **um ... zu** + infinitiv, např.:

Martina spart, damit **sie** sich ein Kleid kaufen kann.

Martina spart, **um** sich ein Kleid kaufen **zu können**.

V příslovečných větách účelových nemohou být použita modální slovesa **wollen, sollen, mögen**, protože sama o sobě už vyjadřují účel, úmysl a vůli, např.:

Ich fahre in die Stadt. Ich **will** das Geld abheben.

Ich fahre in die Stadt, **um** das Geld abzuheben.

U sloves s odlučitelnou předponou se **zu** vkládá **mezi předponu a slovesný kmen**.

Pozor!

V českém jazyce se objevují věty, které obsahují spojku „aby“, ale neodpovídají na otázku **proč? za jakým účelem?** V německém jazyce je v takových větách spojka **dass**, např.:

Ich möchte, **dass** du mir 5 Euro leihst.

*Chci, **abys** mi půjčil 5 eur.*

Ich wünsche Anna, **dass** sie einen guten

*Přeji Anně, **aby** našla dobrou prázdninovou*

Ferienjob findet.

brigádu.

Verb „lassen“

Sloveso „lassen“

lassen

ich lasse

wir lassen

du lässt

ihr lasst

er/sie/es lässt

sie/Sie lassen

Sloveso **lassen** se pojí s předmětem v 4. pádě (akuzativu), např.:

Die Eltern lassen **mich** nicht rauchen.

Sloveso **lassen** může mít v závislosti na kontextu různé významy:

a. ponechávat

Ich lasse die Dokumente lieber zu Hause.

b. dovolovat

Du weißt doch, mein Vater lässt mich nicht zur Disco gehen.

c. nařizovat

Lass sie Hose reinigen!

d. pověřit někoho něčím/nechat si něco udělat

Ich möchte mir das Haar schneiden lassen.

e. dá se, je možné

Das lässt sich machen.

Infinitivkonstruktion mit „zu“ und ohne „zu“

Infinitivní konstrukce s „zu“ a bez „zu“

Zu se nevyskytuje před infinitivem:

• po modálních slovesech

• po slovesech:

lassen (*nechat, ponechat, připustit*)

lehren (*učit*)

lernen (*učit se*)

bleiben (*zůstávat*)

helfen (*pomáhat*)

hören (*poslouchat*)

- po slovesech pohybu:

fahren (*jezdit*)

kommen (*přicházet*)

laufen (*běhat*)

Zu se vyskytuje před infinitivem:

- po některých slovních spojeních podst. jmen, např.:

Lust haben (*mít chuť*)

Angst haben (*bát se*)

Zeit haben (*mít čas*)

- po některých slovních spojeních příd. jmen, např.:

es ist notwendig (*je nutné*)

es ist gut (*je dobré*)

es ist unmöglich (*není možné*)

- po některých slovesech, např.:

aufhören (*přestávat, končit*)

beginnen (*začínat*)

vergessen (*zapomínat*)

versprechen (*slibovat*)

versuchen (*zkoušet*)

Slovesa **lehren**, **lernen** a **helfen** se mohou objevit také s **zu**. O tom, zda by se mělo v dané větě objevit **zu**, rozhoduje sloveso v osobním tvaru. Srovnej:

Ich **gehe** heute **schwimmen**.

Ich **habe keine Lust**, ins Kino **zu gehen**.

Ich **verspreche**, dich morgen **zu besuchen**.

Du **musst** mir das **versprechen**.

U sloves s odlučitelnou předponou se **zu** objevuje mezi předponou a kmenem slovesa, např.:

Ich habe heute vor, mein Zimmer auf**zu**räumen.

Konzessivsätze mit „trotzdem“

Přípustkové věty s „trotzdem“

V přípustkových větách se spojkou **trotzdem** se sloveso ve vedlejší větě nachází ihned za spojkou:

Die Weihnachtsmärkte sind überfüllt, trotzdem **kommen** viele Menschen dorthin.

Backen kostet viel Zeit, trotzdem **macht** es wirklich Spaß.

Adventskalender kann man fertig in Geschäften kaufen, trotzdem **basteln** viele einen selbst.

Von Ortsnamen abgeleitete Adjektive

Přídavná jména utvořená od místních názvů

Přídavná jména utvořená od místních názvů jsou vždy zakončena na **-er** a neskloňují se. Vždy se píše s velkým písmenem.

Der **Kölner** Dom ist der größte gotische Dom in Europa.

Die **Frankfurter** Würstchen schmecken sehr gut.

Wir haben auch den **Dresdner** Zwinger gesehen.

Nesklonná přídavná jména:

Přídavná jména **lila, rosa, orange, creme, oliv, beige** se neskloňují, např.:

Ich kaufe mir ein **lila** Hemd.